YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

9 päivänä lokakuuta 2008 *

Asiassa C-277/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt 2.6.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.6.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Interboves GmbH

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka (esittelevä tuomari) ja P. Lindh,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: hallintovirkamies J. Swedenborg,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 23.5.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Interboves GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt O. Wenzlaff,

– Hauptzollamt Hamburg-Jonas, edustajanaan S. Plenter,

– Belgian hallitus, asiamiehenään A. Hubert,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Kontolaimos ja S. Papaioannou,

– Ruotsin hallitus, asiamiehinään A. Kruse ja S. Johannesson,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Erlbacher ja J. C. Schieferer,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.3.2008 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 91/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY (EYVL L 340, s. 17), sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995 annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY (EYVL L 148, s. 5; jäljempänä direktiivi 91/628), liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a ja b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Interboves GmbH (jäljempänä Interboves) ja Hauptzollamt Hamburg-Jonas (jäljempänä Hauptzollamt) ja jossa on kysymys siitä, että viimeksi mainittu kieltäytyi maksamasta vientitukea sen johdosta, että kyseinen yhtiö kuljetti eläviä nautaeläimiä entiseen Jugoslaviaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Direktiiviä 91/628 sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla kotieläiminä pidettäviin nautaeläinten eläinlajin eläimiin.

4 Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan tässä direktiivissä tarkoitetaan

”b) ’kuljetuksella’ kaikkea eläinten siirtoa, joka tehdään kuljetusvälineellä, myös eläinten kuormaamista ja purkamista kuormasta

– –

g) ’matkalla’ kuljetusta lähtöpaikasta määräpaikkaan

h) ’lepojaksolla’ yhtäjaksoista matkan aikaista ajanjaksoa, jona eläimiä ei kuljeteta kuljetusvälineellä,

_ _”

5 Direktiivin liitteessä olevan 26 kohdan b alakohdan i–iii alakohdassa säädetään seuraavaa:

”_ _

i) eläintenkuljetusvaunut on kiinnitettävä ajoneuvoon asianmukaisella tavalla; ajoneuvo ja eläintenkuljetusvaunu on kiinnitettävä alukseen pitävästi. Ro-ro-lautan katetulla kannella on oltava riittävä ilmastointi kuljetettavien ajoneuvojen määrän mukaan. Jos mahdollista, eläintenkuljetusajoneuvo pitäisi sijoittaa raittiin ilman sisääntuloaukon läheisyyteen;

ii) eläintenkuljetusvaunussa täytyy olla riittävä määrä aukkoja tai muita keinoja, joilla varmistetaan riittävä ilmastointi, kun otetaan huomioon se, että aluksen autokannen ahtaassa tilassa ilmavirta on vähäinen. Eläintenkuljetusajoneuvojen sisällä ja sen jokaisella tasolla on oltava riittävästi vapaata tilaa, jotta ilmastointi eläinten yläpuolella on riittävä, kun ne ovat luonnollisessa seisoma-asennossa;

iii) eläintenkuljetusvaunun jokaiseen sivuun on oltava suora pääsy, jotta eläimiä voidaan tarvittaessa hoitaa ja ne voidaan ruokkia ja juottaa matkan aikana.”

6 Direktiivin 91/628 liitteessä olevassa 48 kohdassa, jonka otsikko on ”Juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojaksojen kesto”, säädetään seuraavaa:

”– –

2. Edellä [1 artiklassa] tarkoitettujen eläinlajien matkan kesto ei saa ylittää 8 tuntia.

3. Luvun 2 kohdassa tarkoitettua matkan enimmäiskestoa voidaan pidentää, jos kuljetuksessa käytetty kulkuneuvo täyttää seuraavat lisävaatimukset:

– kulkuneuvon lattialle on levitetty riittävästi aluspehmikkeitä,

– kulkuneuvossa olevan rehun määrän on oltava kuljetettavien eläinlajien tarpeiden sekä matkan keston mukainen,

– eläinten luo on oltava välitön pääsy,

– kulkuneuvossa on oltava asianmukainen tuuletus, jota voidaan säätää lämpötilan mukaan (sisä- ja ulkolämpötila),

– liikuteltavia väliseiniä erillisten osastojen tekemiseksi,

– kulkuneuvoissa on oltava mahdollisuus vesiliitäntään pysähdysten aikana,

– –

4. Käytettäessä 3 kohdassa luetellut vaatimukset täyttävää maantieajoneuvoa juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojaksojen kesto ovat seuraavat:

– –

d) Kaikkien muiden 1 kohdassa tarkoitettujen lajien eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään 1 tunnin ajan 14 tunnin kuljetuksen jälkeen, erityisesti juottamista ja tarpeen vaatiessa ruokkimista varten. Tämän levon jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa 14 tuntia.

– –

7. a) Eläimiä ei saa kuljettaa meriteitse, jos matkan enimmäiskesto ylittää 2 kohdassa määrätyn ajan, paitsi jos noudatetaan 3 ja 4 kohdassa määrättyjä vaatimuksia, lukuun ottamatta matkan kestoa ja lepoaikoja.

b) Kun kyseessä on merikuljetus yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla, siten että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, eläimille on varattava 12 tunnin lepoaika sen jälkeen, kun ne on päästetty kuljetusajoneuvosta pois määräsatamassa tai sen lähellä, paitsi jos merimatkan kesto on niin lyhyt, että se voidaan sisällyttää 2–4 kohdan yleissuunnitelmaan.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Interboves toimitti Hauptzollamt Friedrichshafenille 12.6.2002 vienti-ilmoituksen 33 elävän nautaeläimen viennistä entiseen Jugoslaviaan ja haki tämän perusteella vientitukea.

8 Hauptzollamt hylkäsi 23.7.2003 tekemällään päätöksellä tämän hakemuksen sillä perusteella, ettei Interboves ollut noudattanut eläinten kuljetuksen aikana direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohtaa. Hauptzollamt totesi, että kuljetussuunnitelman mukaan nautojen kuljetus oli kestänyt 23 tuntia eli 14 tuntia ja 30 minuuttia merikuljetusta ro-ro-aluksella Barista (Italia) Igoumenitsaan (Kreikka) sekä 8 tuntia 30 minuuttia maantiekuljetusta Evzoniin Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian väliselle raja-asemalle ilman ainuttakaan kuljetuksenaikaista lepojaksoa.

9 Interboves teki 23.7.2003 tehtyä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen ja totesi erityisesti, että laivamatkan kestoa ei pidä laskea kuljetusaikaan direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a alakohdan nojalla.

10 Hauptzollamt hylkäsi tämän oikaisuvaatimuksen 21.6.2005 tekemällään päätöksellä ja totesi, että laivamatkan kesto oli katsottava maantiekuljetuksen pidennykseksi. Hauptzollamtin mukaan sen tarkistamiseksi, onko kokonaiskuljetusaika direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan mukainen, laivamatkaan on siis lisättävä sitä edeltävät ja sen jälkeiset maantiekuljetukset, mikä vastaa käsiteltävänä olevassa asiassa 32 tunnin ja 45 minuutin kokonaiskuljetusaikaa.

11 Interboves nosti 21.7.2005 Finanzgericht Hamburgissa kumoamiskanteen 21.6.2005 tehdystä päätöksestä vedoten edelleen siihen, että se oli noudattanut direktiivin 91/628 säännöksiä.

12 Näin ollen Finanzgericht Hamburg päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Säädetäänkö direktiivin 91/628/ETY liitteessä olevan – – 48 kohdan 7 kohdan a alakohdassa [eläinten] merikuljetuksia koskevasta perusvaatimuksesta sillä seurauksella, että lähtökohtaisesti – sikäli kuin [edellä mainitussa] liitteessä olevan 48 kohdan 3 ja 4 kohdan vaatimukset, matkojen kestoa ja lepoaikoja lukuun ottamatta – – täyttyvät – merikuljetusta edeltävä ja sen jälkeinen maantiekuljetus eivät liity toisiinsa silloinkaan, kun eläimiä kuljetetaan niin sanotuilla ro-ro-aluksilla (roll-on/roll-off)?

2) Sisältääkö direktiivin 91/628/ETY liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohta [Euroopan] yhteisössä liikennöiviä ns. ro-ro-aluksia koskevan erityissäännöksen, jota sovelletaan [tässä liitteessä olevan] 48 kohdan 4 kohdan a alakohdan vaatimusten ohella, siis niiden lisäksi, sillä seurauksella, että vain siinä tapauksessa, että meriteitse tapahtuneen kuljetuksen kesto on ylittänyt direktiivin liitteessä olevan – – 48 kohdan 2–4 kohdan yleiset määräykset – käytännössä 29 tuntia [kyseisen direktiivin] liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti –, uusi 29 tunnin pituinen kuljetuksen enimmäiskesto ei ala aluksen saavuttua määräsatamaan, vaan sen sijaan on pidettävä 12 tunnin pituinen lepotauko?”

Alustavat huomautukset

13 Kansallinen tuomioistuin viittaa päätöksessään direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohtaan, jossa vahvistetaan niin sanottu 14+1+14 sääntö. Kyseisen kohdan mukaan eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään yhden tunnin ajan 14 tunnin kuljetuksen jälkeen, erityisesti juottamista ja tarpeen vaatiessa ruokkimista varten. Tämän levon jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa jälleen 14 tuntia.

14 Toisen ennakkoratkaisukysymyksen sanamuodon perusteella on ilmeistä, että kansallinen tuomioistuin tulkitsee mainittua 48 kohdan 4 kohdan b alakohdan sääntöä siten, että siinä sallitaan kuljetuksen kestävän enintään 29 tuntia.

15 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 18 kohdassa, mainitun direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdan säännössä vahvistetaan kuljetuksen 28 tunnin enimmäisjakso, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin mittainen lepojakso ensimmäisen 14 tunnin kuljetusjakson jälkeen.

16 Kyseisessä 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu 14+1+14 sääntö on ymmärrettävä siis siten, että siinä sallitaan enintään 28 tuntia kestävä kuljetus, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin mittainen lepojakso.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

17 Kansallinen tuomioistuin haluaa ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on syytä tarkastella yhdessä, selvittää ensiksikin, voidaanko direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdassa tarkoitettua merikuljetusta yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla pitää tässä liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna merikuljetuksena. Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, se kysyy tämän jälkeen, liittyvätkö ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltävä ja sen jälkeinen maantiekuljetusjakso toisiinsa. Se kysyy lopuksi, onko eläimille annettava direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan mukainen 12 tunnin lepojakso ilmeisesti yli 14 tuntia eli 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa säädetyn enimmäiskestoajan ylittäneen ro-ro-aluksella tapahtuneen merikuljetuksen jälkeen ennen vähintään yhden tunnin pituista lepojaksoa, vai voiko enintään 28 tuntia kestävä maantiekuljetus, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin pituinen lepojakso, alkaa välittömästi maihinnousun jälkeen.

18 Kansallisen tuomioistuimen mukaan direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a alakohdassa säädetään merikuljetuksiin sovellettavista perusvaatimuksista ro-ro-aluksella tapahtuvat kuljetukset mukaan lukien.

19 Tästä seuraisi ensiksi, että kuljetuksen kestoa ja lepojaksoja koskevia säännöksiä ei sovelleta merikuljetuksiin, kun tässä liitteessä olevan 48 kohdan 3–4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät. Toiseksi merikuljetusta edeltävä ja sen jälkeinen maantiekuljetusjakso eivät liittyisi toisiinsa. Kolmanneksi direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskesto, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin lepojakso, voisi alkaa välittömästi uudelleen ro-ro-aluksen saavuttua määräsatamaan.

20 Ensiksi on muistettava yhtäältä, että direktiivin 91/628 liitteessä olevassa 48 kohdassa vahvistetaan direktiivin 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen eläinlajien eläinten, joihin nautaeläimet kuuluvat, juottamista ja ruokintaa koskevat määräajat sekä matka- ja lepoaikojen kestot eläinten kuljetuksen yhteydessä, lukuun ottamatta lentoteitse tapahtuvia kuljetuksia.

21 Toisaalta matka- ja lepoaikojen kestoista merikuljetuksissa säädetään kyseisessä liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a ja b alakohdassa. Mainitussa 7 kohdan a alakohdassa vahvistetaan merikuljetukseen sovellettavat yleiset säännökset ja 7 kohdan b alakohdassa täsmennetään ne edellytykset, joiden vallitessa on noudatettava 12 tunnin lepojaksoa, kun kysymys on ro-ro-aluksella tapahtuvista kuljetuksista yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla (ks. vastaavasti asia C-207/06, Schwaninger, tuomio 17.7.2008, Kok. 2008, s. I–5561, 23, 24 ja 30 kohta).

22 Siltä osin kuin ensiksi on kysymys ro-ro-aluksella yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla tapahtuvien kuljetusten luokittelusta merikuljetukseksi on todettava, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 28 kohdassa, että sekä direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan että tässä liitteessä olevan 26 kohdan sanamuodosta ilmenee, että ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus on merikuljetusta sen erityispiirteistä huolimatta.

23 Yhtäältä mainitussa liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdassa viitataan nimenomaisesti tähän kuljetusmuotoon merikuljetuksen muotona. Toisaalta samassa liitteessä olevasta 26 kohdasta ilmenee, että yhteisön lainsäätäjä on sisällyttänyt tämäntyyppiset alukset merikuljetusvälineisiin, kun se on säännellyt erityisistä toimenpiteistä, joita on toteuttava eläinten kuljetusvälineiden osalta.

24 Koska ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus on merikuljetusta, direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a ja b alakohta ovat sovellettavissa siihen.

25 Siltä osin kuin on kysymys siitä, liittyvätkö merikuljetusta edeltävä ja sen jälkeinen maantiekuljetusjakso toisiinsa, on aivan aluksi todettava, että direktiivin 91/628 liitteessä olevassa 48 kohdassa ei nimenomaisesti säädetä, että näin olisi oltava.

26 Direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan sanamuodosta sekä tämän direktiivin tarkoituksesta kuitenkin seuraa, että näiden maantiekuljetusjaksojen liittymistä toisiinsa on arvioitava siten, että otetaan huomioon, onko tässä liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ro-ro-aluksella tapahtuvan kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskesto ylitetty.

27 Tältä osin on muistettava, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan mukaan eläimille on varattava 12 tunnin lepoaika sen jälkeen, kun ne on päästetty kuljetusajoneuvosta pois määräsatamassa tai sen lähellä, paitsi jos merimatkan kesto on niin lyhyt, että se voidaan sisällyttää 48 kohdan 2–4 kohdassa tarkoitettuun yleissuunnitelmaan.

28 Koska yhteisön lainsäätäjä on viitannut mainittuun yleissuunnitelmaan, se näyttää halunneen, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskestoa koskeva sääntö otetaan huomioon tilanteessa, jossa kuljetus tapahtuu ro-ro-aluksella, lukuun ottamatta kuitenkin vähintään yhden tunnin kestävää lepojaksoa.

29 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 33 kohdassa, tämän lepojakson noudattaminen ei voi olla perusteltua merikuljetuksessa.

30 Yhtäältä tällaisen lepojakson noudattaminen on tuskin toteutettavissa merellä, koska se edellyttäisi, että alus laskisi laituriin 14:n merellä vietetyn tunnin jälkeen ainakin yhdeksi tunniksi, ennen kuin se lähtisi jälleen liikkeelle uudeksi 14 tunnin jaksoksi.

31 Toisaalta on todettava, että toisin kuin maantiekuljetuksessa, jossa eläinten ruokkiminen, juottaminen ja hoitaminen edellyttävät kuljetusajoneuvon pysäyttämistä, merikuljetuksen erityispiirteet mahdollistavat sen, että nämä toimet voidaan tehdä kuljetuksen aikana direktiivin 91/628 liitteessä olevan 26 kohdan mukaisesti.

32 Tämän liitteen 48 kohdan 7 kohdan b alakohdasta siis seuraa, että kun ro-ro-aluksella tapahtuneen kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskesto ylittyy, eläimille on väistämättä annettava 12 tunnin lepojakso, ennen kuin niitä voidaan uudelleen kuljettaa uuden enintään 28 tuntia kestävän jakson ajan, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin lepojakso kyseisessä liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti.

33 Näissä olosuhteissa eri maantiekuljetusjaksoja ei voida laskea yhteen, koska 12 tunnin lepojaksosta seuraa väistämättä se, että tätä lepoa ennen toteutetut kuljetusjaksot tasapainottuvat. Tämän säännöksen mukaisilla 12 tunnilla on sama tehtävä tasapainottaa ennen tätä lepoa toteutetut kuljetusjaksot kuin direktiivin 91/628 liitteessä olevassa, maantiekuljetuksiin sovellettavassa 48 kohdan 5 kohdassa tarkoitetulla 24 tunnin lepojaksolla.

34 Jos sen sijaan ro-ro-aluksella tapahtuvan kuljetuksen kesto mahdollistaa matkan sisällyttämisen direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 2–4 kohdassa tarkoitettuun yleissuunnitelmaan, erityisesti jos se ei ylitä kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskestoa ja jos näin ollen 12 tunnin lepojakso ei ole tarpeen, maantiekuljetusjakso voi alkaa välittömästi aluksen saavuttua määräsatamaan.

35 Jotta voidaan määritellä tämän uuden maantiekuljetuksen kesto, tällaisessa tilanteessa on kuitenkin otettava huomioon ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltäneen maantiekuljetuksen kesto, jollei eläinten lastaamista alukseen ole edeltänyt 24 tunnin lepojakso. Tällaisessa tapauksessa nämä maantiekuljetusjaksot eivät liity toisiinsa, koska 24 tunnin lepojakso tasapainottaa ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltäneen maantiekuljetusjakson.

36 Jos siis ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus on kestänyt alle 28 tuntia eikä direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 5 kohdan mukainen 24 tunnin lepojakso ole tasapainottanut sitä edeltäneen maantiekuljetusjakson kestoa, ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltäneen ja sen jälkeisen maantiekuljetusjakson kestot on laskettava yhteen.

37 Jos sen sijaan ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus on kestänyt alle 28 tuntia ja 24 tunnin lepojakso on tasapainottanut sitä edeltäneen maantiekuljetuksen keston, uusi enintään 28 tuntia kestävä maantiekuljetusjakso, jonka keskeyttää vähintään yhden tunnin lepojakso, voi alkaa välittömästi maihinnousun jälkeen, eikä ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltäneen maantiekuljetuksen kestoa oteta huomioon.

38 Direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan tulkitseminen toisin merkitsisi sen myöntämistä, että alle 28 tuntia kestäneen ro-ro-aluksella tapahtuneen kuljetusjakson jälkeen voisi alkaa uusi enintään 28 tuntia kestävä maantiekuljetusjakso, joka keskeytetään vähintään yhden tunnin lepojaksolla, eikä tarvitsisi ottaa huomioon ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta edeltäneen maantiekuljetuksen kestoa. Tämä mahdollistaisi useiden eri kuljetusvälineillä toteutettujen kuljetusten kasautumisen ilman, että 12 tai 24 tunnin lepojaksoa olisi pidetty.

39 Mainitun 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan tulkitseminen tällä tavoin olisi suoraan vastoin direktiivillä 91/628 tavoiteltua päämäärää, joka on eläinten suojeleminen kuljetuksen aikana (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-37/06 ja C-58/06, Viamex Agrar Handel ja ZVK, tuomio 17.1.2008, Kok. 2008, s. I–69, 29 kohta), ja vastoin tämän direktiivin tarkoitusta, sellaisena kuin se ilmenee erityisesti direktiivin johdanto-osan kahdeksannesta perustelukappaleesta, jonka mukaan eläinten, myös teurastettavaksi tarkoitettujen eläinten, hyvinvoinnin vuoksi niiden pitkiä kuljetusmatkoja olisi mahdollisimman tarkoin vältettävä.

40 Siltä osin kuin lopuksi on kysymys siitä, onko eläimille annettava direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdan mukainen 12 tunnin lepojakso ilmeisesti yli 14 tuntia ylittäneen ro-ro-aluksella tapahtuneen kuljetuksen jälkeen vai voiko enintään 28 tuntia kestävä maantiekuljetus, jonka katkaisee vähintään yhden tunnin pituinen lepojakso, alkaa välittömästi maihinnousun jälkeen, on riittävää todeta, kuten tämän tuomion 34 kohdasta ilmenee, että jos ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus ei ylitä 28 tunnin enimmäiskestoa ja jos näin ollen 12 tunnin lepojakso ei ole tarpeen, maantiekuljetusjakso voi alkaa välittömästi aluksen saavuttua määräsatamaan, ja sen kesto on laskettava tämän tuomion 36 kohdassa esitetyn menetelmän mukaisesti.

41 Edellä esitetty huomioon ottaen ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava seuraavasti:

– Direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että siinä vahvistetaan yleiset säännökset, joita sovelletaan merikuljetuksiin, myös ro-ro-aluksella tapahtuvaan merikuljetukseen yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, lukuun ottamatta tämäntyyppisten alusten osalta eläimille niiden kuljetusajoneuvosta pois päästämisen jälkeen annettavia lepojaksoja, joista säädetään kyseisessä liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdassa.

– Viimeksi mainitun säännöksen mukaisesti se, liittyvätkö ro-ro-aluksella tapahtuvaa merikuljetusta yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, edeltävät ja sen jälkeiset maantiekuljetukset toisiinsa, riippuu siitä, ylittyykö direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ro-ro-aluksessa tapahtuvan kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskesto.

– Jos ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, ei ylitä 28 tunnin enimmäiskestoa, maantiekuljetusjakso voi alkaa välittömästi aluksen saavuttua määräsatamaan. Tämän ajanjakson laskemisessa on otettava huomioon sen maantiekuljetusjakson kesto, joka edelsi ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta, jollei direktiivin 91/268 liitteessä olevan 48 kohdan 5 kohdassa tarkoitettu 24 tunnin lepojakso ole tasapainottanut merikuljetusta edeltänyttä maantiekuljetusjaksoa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, täyttääkö pääasiassa kysymyksessä oleva matka edellä mainitut edellytykset.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

– **Eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995 annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY, liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että siinä vahvistetaan yleiset säännökset, joita sovelletaan merikuljetuksiin, myös ro-ro-aluksella tapahtuvaan merikuljetukseen Euroopan yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, lukuun ottamatta tämäntyyppisten alusten osalta eläimille niiden kuljetusajoneuvosta pois päästämisen jälkeen annettavia lepojaksoja, joista säädetään kyseisessä liitteessä olevan 48 kohdan 7 kohdan b alakohdassa.**

– **Viimeksi mainitun säännöksen mukaisesti se, liittyvätkö ro-ro-aluksella tapahtuvaa merikuljetusta Euroopan yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että**

kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, edeltävät ja sen jälkeiset maantiekuljetukset toisiinsa, riippuu siitä, ylittyykö direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ro-ro-aluksessa tapahtuvan kuljetuksen 28 tunnin enimmäiskesto.

– **Jos ro-ro-aluksella tapahtuva kuljetus Euroopan yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla siten, että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, ei ylitä 28 tunnin enimmäiskestoa, maantiekuljetusjakso voi alkaa välittömästi aluksen saavuttua määräsatamaan. Tämän ajanjakson laskemisessa on otettava huomioon sen maantiekuljetusjakson kesto, joka edelsi ro-ro-aluksella tapahtuvaa kuljetusta, jollei direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 kohdan 5 kohdassa tarkoitettu 24 tunnin lepojakso ole tasapainottanut merikuljetusta edeltänyttä maantiekuljetusjaksoa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, täyttääkö pääasiassa kysymyksessä oleva matka edellä mainitut edellytykset.**

Allekirjoitukset